

Certifikovaný cyklozaměstnavatel
www.cyklozamestnavatel.cz
Partnerství, o.p.s. založená Nadací Partnerství
Údolní 33, 602 00 Brno

| LIDÉ A PŘÍRODA

CERTIFIKOVANÝ CYKLOZAMĚSTNAVATEL

Průvodce opatřeními

Obsah

0	Úvod	5
0.1	Hodnotící kritéria	5
0.2	Jak vznikl průvodce	5
0.3	Proces certifikace Cyklozaměstnavatel	6
0.4	3 kroky k získání certifikace	6
1	Informování, komunikace a motivace	8
1.1	Účast v oficiální soutěži typu Do práce na kole	8
1.2	Rozšíření kampaně oficiální soutěže typu Do práce na kole uvnitř firmy	8
1.3	Organizace vlastní mobilní soutěže uvnitř firmy	9
1.4	Infopack o cyklopravě pro stávající a nové zaměstnance	9
1.5	Firemní newsletter/intranet/nástěnka informující o cyklopravě	9
1.6	Pravidelné události propagující cyklopravu	10
1.7	Drobné odměny pro zaměstnance dojíždějící na kole	11
1.8	Individuální asistence při hledání vhodné trasy na kole nebo mentoring zkušenějších kolegů	11
1.9	Firemní cyklovýlet	12
1.10	Školení a workshopy o cyklopravě	13
1.11	Cyklomapa okolí pracoviště	13
2	Koordinace a organizace	14
2.1	Firemní manažer mobility (příp. cyklokoordinátor)	14
2.2	Strategické plánování mobility	14
2.3	Finanční podpora cyklopravu	15
2.4	Využití cyklogistiky nebo kurýrních služeb	16
2.5	Koordinace a výměna informací o mobilitě s ostatními blízkými firmami	16
3	Servis a provoz	17

3.1	Firemní sada cyklonářadí na pracovišti	17
3.2	Přeměna místnosti na opravnu kol nebo instalace montážního stojanu	17
3.3	Akce zaměřené na vyzkoušení kol a cyklovýbavy	18
3.4	Firemní kola	18
3.5	Slevy v cykloprodejnách pro zaměstnance	19
3.6	Půjčovna cyklovybavení nebo firemních kol pro zaměstnance	19
3.7	Ochrana proti krádeži kola	20
3.8	Pravidelné (sezónní) dny pro údržbu kol	20
4	Infrastruktura	21
4.1	Parkovací místa pro kola v blízkosti vchodu (<20 m) nebo blíže jak parkovací místa pro automobily	21
4.2	Minimální počet stání pro kola (nejméně 1 místo na 20 zaměstnanců)	21
4.3	Návštěvnická parkovací místa pro kola	22
4.4	Přístřešek pro kola (zastřešení parkování)	22
4.5	Osvětlené parkování pro kola	23
4.6	Bezbariérový přístup k parkování pro kola	23
4.7	Základní servisní sada v blízkosti parkoviště pro kola (nebo přímo na něm)	23
4.8	Snaha o napojení na městskou síť cykloinfrastruktury	24
4.9	Fyzické umožnění vjezdu na kole i do areálu firmy	24
4.10	Šatny	25
4.11	Uzamykatelné skříňky na oblečení a výbavu na kola	25
4.12	Sušárna na oblečení	25
4.13	Sprchy	26
4.14	Pračka	26
5	Management parkování jako podpůrný nástroj	27
5.1	Parkování pouze s oprávněním	27
5.2	Parking cash-out nebo placené parkování	27

5.3	Přeměna parkovacích míst blízko vchodu na parkování pro kola anebo na zelené plochy	28
5.4	Využití poplatků za parkování na podporu cyklodopravy	28
5.5	Snížení počtu služebních vozů	29
5.6	Služební auto jako zaměstnanecký benefit není poskytováno	29
5.7	Benefity podporující využití auta neexistují anebo jsou redukovány	30
6	Zákazníci a cyklodoprava	31
6.1	Parkovací místa pro kola zákazníků	31
6.2	Motivační program / systém pobídek pro zákazníky na kole	31
6.3	Sada nářadí na opravu kola pro zákazníky	32
6.4	Informace pro návštěvníky na jízdním kole	32

0 Úvod

Tato certifikace je určena malým, středním a velkým společnostem a jejím účelem je pomoci společnostem podporovat jízdu na kole do práce a rozvíjet vnitrofiremní kulturu nakloněnou jízdě do práce na kole. Tento text je primárně určen firemním koordinátorům, pracovníkům zákaznické podpory a všem, kdo se zajímají o životní prostředí a podporu mobility.

Chtěli bychom ukázat, že i malé společnosti mohou snadno implementovat různá opatření podporující dojíždění do práce na kole. Proto jsme k jednotlivým opatřením přidali i tipy, jak dané opatření zavést v praxi.

Dále se zde můžete seznámit s různými postupy, jak pomoci k navýšení počtu zaměstnanců přijíždějících do práce na kole a jak zlepšit stávající podmínky.

Popsaná opatření jsou rozdělena do šesti kategorií. Pokud je to možné, snažte se ve své firmě zavést mix opatření z každé kategorie.

0.1 Hodnotící kritéria

Informování,
komunikace a
motivace

Koordinace a
organizace

Servis a provoz

Infrastruktura

Management
parkování jako
podpůrný
nástroj

Zákazníci a
cyklodoprava

Hodnotící kritéria certifikace jsou rozdělena do šesti tematických oblastí. Podle charakteru firmy a zadání vstupních parametrů (např. dostupnost vlastního parkování pro auta anebo zákaznický provoz) jsou zvolena pouze kritéria relevantní pro danou firmu a její pracoviště.

0.2 Jak vznikl průvodce

Vzor tohoto průvodce vznikl v rámci projektu Bike2Work financovaného Evropskou unií. Cílem projektu bylo zvýšit počet zaměstnanců dopravujících se do práce na kole. Projekt byl také zaměřen na zaměstnavatele, kteří se mohou podílet na zlepšování podmínek pro dojíždění do práce na kole a motivování svých zaměstnanců k ní.

Česká varianta průvodce je založena na evropské předloze a zachovává tak celoevropskou srovnatelnost certifikovaných Cyklozaměstnavatelů. Zároveň byl průvodce mírně adaptován, aby dával smysl i v českém prostředí.

0.3 Proces certifikace Cyklozaměstnavatel

Evropská certifikace Cyklozaměstnavatel vznikla v rámci projektu Do práce na kole a jejím účelem je podpořit firmy v jejich chuti rozvíjet kulturu příznivou dojíždění do práce na kole.

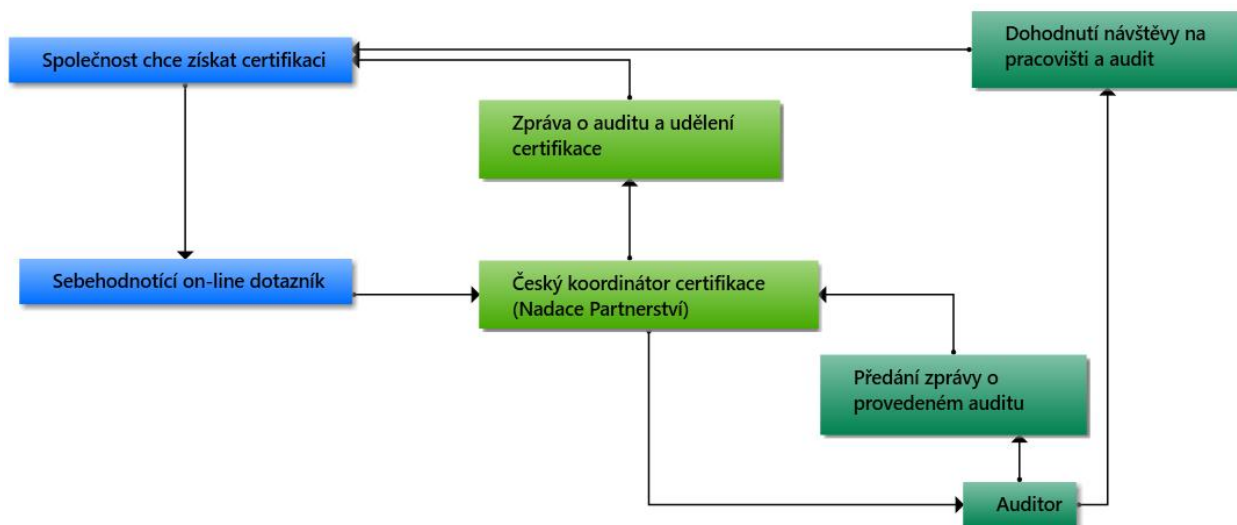
Prvky certifikačního procesu:

- **Web** – <http://www.cyklozamestnavatel.cz> na kterém společnosti naleznou informace o certifikaci a mohou se o certifikaci ucházet poté, co vyplní sebehodnotící dotazník.
- **Seznam opatření**, rozdělených do šesti kategorií plus jedné kategorie pro vlastní nápady. U každého opatření najdete i jeho stručný popis.

Každé splněné opatření vám přinese určitý počet bodů. Počet bodů se odvíjí od úsilí potřebného k jeho realizaci, nákladech a přijetí zaměstnanci. Chcete-li se zapojit do certifikačního procesu, je zapotřebí, abyste dosáhli určitého počtu bodů v každé kategorii.

V rámci certifikačního procesu se mohou zaměstnavatelé obrátit na českého koordinátora certifikace a požádat o poradenství v oblasti, jaké opatření lze zavést v praxi. Pokud se společnost bude ucházet o audit za účelem získání certifikace, český koordinátor bude proces certifikace koordinovat.

Přehled spolupráce mezi národním koordinátorem certifikace, auditorem a společností:

0.4 3 kroky k získání certifikace

Certifikační proces se skládá ze tří kroků:

1. krok: Sebehodnotící dotazník

Společnost si na stránce věnované certifikaci vyplní online dotazník a zjistí, zda dosáhne počtu bodů požadovaného k certifikaci.

2. krok: Přihlášení k národnímu auditu

Na národní úrovni audit provádí zástupce koordinátora certifikace.

3. krok: Certifikace Cyklozaměstnavatel

Společnost získá logo a certifikát Cyklozaměstnavatel. Certifikace je platná tři roky.

1 Informování, komunikace a motivace

1.1 Účast v oficiální soutěži typu Do práce na kole

Kampaň Do práce na kole se odehrává každý rok během května. Soutěž je založena na přímé účasti zaměstnanců a pomáhá je motivovat k dopravě do práce na kole. Na začátku kampaně vytvářejí zaměstnanci týmy od dvou do pěti osob s cílem uskutečnit během soutěžního měsíce května alespoň 66 % cest do práce na kole.

K účasti v soutěži jsou zaměstnanci motivováni vzájemnou podporou k vyzkoušení kola, soutěživostí, ale také možností výhry hodnotných cen. Všechny týmy, které dosáhnou alespoň 66 % cest do práce na kole, postupují do závěrečného celoměstského slosování o větší množství cen.

Implementace – tipy

- Zavčas zaměstnance informujte o registraci do soutěže (za využití intranetu, emailů, nástěnky apod.).
- Vytvořte soutěžní profil vašemu pracovišti na webu kampaně, pokud ještě neexistuje.

Jak ušetřit čas a peníze

- Stanovte firemního koordinátora soutěže na pracovišti, který vyjedná s organizátorem soutěže zvýhodněné podmínky registrace.

1.2 Rozšíření kampaně oficiální soutěže typu Do práce na kole uvnitř firmy

Společnost může soutěž Do práce na kole na vlastním pracovišti vylepšit a ztraktivnit několika způsoby:

- Během soutěžního měsíce nabídnout účastníkům kampaně vlastní aktivity, zvýhodnění či události.
- Zajistit vlastní speciální ceny pro týmy na pracovišti.
- Vytvořit interní soutěž mezi různými odděleními firmy se speciálními cenami nebo odměnami.

Implementace – tipy

- Nabídněte jednoduché a zajímavé opatření účastníkům soutěže – například kontrolu technického stavu kol, snídaně pro dojíždějící na kole, zkušební den rozmanitých kol a vybavení.
- Přispějte zaměstnancům částečně nebo zcela na registrační poplatek v soutěži.
- Vytvořte firemní trička nebo dresy.

Jak ušetřit čas a peníze

- Stanovte firemního koordinátora soutěže na pracovišti, který vyjedná s organizátorem soutěže zvýhodněné podmínky registrace.

1.3 Organizace vlastní mobility soutěže uvnitř firmy

Někteří zaměstnavatelé organizují pro své pracovníky vlastní soutěž oceňující např. aktivní dopravu do práce (běh, chůze, brusle, kolo) nebo hospodárné dopravování se obecně (vč. carpoolingu a veřejné hromadné dopravy).

1.4 Infopack o cyklodopravě pro stávající a nové zaměstnance

Změna zaměstnaní a začátek na novém pracovišti je výbornou příležitostí k přemýšlení nad způsobem dopravy do práce, a případně vyzkoušení jízdního kola. Zároveň i stávající zaměstnanci ocení informace o tom, jak dojíždět do práce na kole. Infopack může obsahovat:

- Nabídka dostupných nástrojů pro plánování cesty (navigace, routování).
- Mapa okolí pracoviště.
- Informace o dostupné infrastruktuře a zázemí na pracovišti.
- Informace o interní (finanční) podpoře dojíždění na kole.
- Kontaktní údaje na firemního koordinátora mobility nebo cyklodopravy.
- Informace o zdravotních výhodách cyklodopravy.
- Rady o jízdě na kole městem a mezi motorovými vozidly.
- Základní informace o povinné nebo vhodné výbavě jízdního kola.

Implementace – tipy

- Vytvořte informační materiály vizuálně atraktivní.
- Připojte k materiálům poukaz/voucher.
- Nabídněte drobné dárky (novým) zaměstnancům – obal na sedlo, reflexní pásku apod.

Jak ušetřit čas a peníze

- Kontaktujte místní odborníky (občanská společnost, samospráva) pro snadnější přístup k potřebným informacím.

1.5 Firemní newsletter/intranet/nástěnka informující o cyklodopravě

Vnímání jízdního kola jako standardního prostředku pro dopravu do práce můžete posílit díky průběžnému informování zaměstnanců o dění v cyklodopravě na pracovišti a ve městě. Těm, kteří na kole do práce již jezdí, se může zlepšit kvalita každodenního dojíždění, ostatní pracovníky pomůžete k jízdě na kole motivovat.

Propagovat cyklodopravu můžete těmito způsoby: firemní newsletter, intranet, vyvěšení letáku, informace na nástěnce, dopravní info-point.

Komunikovat můžete tato témata:

- Tipy a triky (nákup kola; užitečné vybavení jako světla, zámky, stojany, pláště, košíky a nosiče; jízda během léta nebo zimy).
- Jak bezpečně jezdit v provozu.

- Zdravotní výhody.
- Události ve firmě anebo ve městě (soutěž Do práce na kole, Cyklojízdy, výlet na kolech, cyklosnídaně, Cyklista měsíce).
- Každodenní dojíždka na kole a užitečné nástroje (cyklomapa, online nástroje, aplikace).
- Změny v cykloinfrastruktuře a síti cyklotras.
- Kontakt na místní organizace zabývající se cyklodopravou.
- Informace o přístupu k parkování automobilů na pracovišti (systém oprávnění).
- Školení o údržbě a servisu kola a bezpečnosti.

Implementace – tipy

- Informujte pracovníky alespoň 4x ročně.
- Vytvořte jednotný vizuální styl (design) pro informování o cyklodopravě – všechny relevantní informace budou mít stejný design.

Jak ušetřit čas a peníze

- Kontaktujte místní cykloobchody a organizace zabývající se cyklodopravou za účelem získání přístupu k relevantním informacím a možnostem školení.

1.6 Pravidelné události propagující cyklodopravu

Chcete-li své zaměstnance motivovat k dojíždění do práce na kole, můžete zvážit možnost pořádat různé pravidelné akce.

Příklady

- Každoroční účast v soutěži Do práce na kole.
- Snídaně pro zaměstnance na kole – v určitý den, např. jednou za měsíc nebo jednou za čtvrtletí, můžete pro zaměstnance na kole připravit zdravou snídani.
- Sezónní kontroly kol a světel, např. na jaře a na podzim při změně času (ve spolupráci s místním cykloservisem).
- Každoroční společná vyjíždka na kole - firemní cyklovýlet
- Loterie – můžete po určitou dobu provádět pravidelná losování, například jednou týdně, a vítěze, tedy toho, kdo do práce přijel na kole nebo hromadnou dopravou, odměnit drobným dárkem.

Implementace – tipy

- Prověřte, zda je možné propojit pravidelné každoroční akce s tématikou cyklodopravy.
- Zjistěte, zda vám se zajištěním dávků mohou pomoci sponzoři.
- Zajistěte, aby firemní cyklokoordinátor převzal dohled nad akcemi spojenými s cyklodopravou.

Jak ušetřit čas a peníze

- Navažte dlouhodobou spolupráci s místními poskytovateli služeb (pekařství, lékaři, cykloprodejny atd.).

1.7 Drobné odměny pro zaměstnance dojíždějící na kole

Chcete-li své zaměstnance motivovat, aby do práce jezdili na kole i nadále, je vhodné je přiměřeným způsobem za jejich snahu odměnit.

Příklady

- Zaměstnanec na kole týdně/měsíčně (zaměstnanci přijíždějící na kole jsou jednou týdně/měsíčně fotografováni a vítěz obdrží malý dárek).
- Zaměstnanci na kolech dostávají drobné dárky, např. potah na sedlo, zvonek na kolo, světla apod.
- Poukázky na zdravou svačinu nebo oběd.

Implementace – tipy

- Možnost získat dárky od sponzorů.
- Zajistěte, aby firemní cyklokoordinátor převzal dohled nad zajišťováním dáreků.

Jak ušetřit čas a peníze

- Objednejte větší množství předmětů (ideálně s firemním logem) najednou, ušetříte tak peníze.

1.8 Individuální asistence při hledání vhodné trasy na kole nebo mentoring zkušenějších kolegů

Při sestavování individuální cyklotrasy pro zaměstnance můžete využít klasických „papírových“ nebo digitálních map. Pokud pro oblast, kde se nachází vaše firma, neexistují žádné cyklomapy nebo cykloaplikace, můžete k plánování tras využít map od společnosti Google nebo Seznam.

Během cest na kole ve společnosti dalších kolegů získají zaměstnanci příležitost objevit nejrychlejší a nejbezpečnější trasy, které spojují jejich domov a zaměstnání. Je to jedna z možností, jak motivovat zaměstnance k dojíždění do práce na kole.

Implementace – tipy

- Zjistěte, zda pro oblast, kde se nachází vaše firma, existuje aplikace pro plánování cyklotras (typicky Urban Cyclers, Mapy.cz, Google maps aj.)
- Upravte výběr určité trasy podle individuálních potřeb zaměstnance (preferovat cyklostezky, hlavní silnice apod.).
- Zahrňte informace o individuální asistenci mezi úvodní informace pro nové zaměstnance.
- Poptejte se u místních cyklospolků, zda nabízejí možnost mentoringu.
- Najděte vaše zaměstnance, kteří mají s ježděním na kole do práce. Zorganizujte pravidelná setkání, kde lze diskutovat o tématice dojíždění do práce na kole. Zajistěte, aby mentoři měli plně funkční a kvalitní kola.

Jak ušetřit čas a peníze

- Jmenujte osobu odpovědnou za individuální plánování tras.
- Zjistěte, zda existuje volně dostupná aplikace, která by pokrývala místo, kde se nachází vaše firma.

- Snažte se, aby se mentory stali zaměstnanci, kteří mají s ježděním na kole bohaté zkušenosti. To povzbudí týmového ducha a pomůže snížit náklady.

1.9 Firemní cyklovýlet

Zorganizujte cyklovýlet ve vaší společnosti, abyste vytvořili nebo posílili kulturu jízdy na kole.

Exkurze tohoto typu zatraktivňují obraz cyklo dopravy, jdou příkladem ostatním a posilují týmového ducha mezi pracovníky.

Implementace – tipy

- Vyberte si trasu, která vede po cyklistických cestách a bočních uličkách.
- Vynechtejте namáhavé trasy, cyklovýlet by měl být zábava.
- Zajistěte elektrokola pro fyzicky méně zdatné zaměstnance.
- Spolupracujte s organizacemi zastupujícími zaměstnance ve vaší firmě.
- Sladte termín výletu s časovými možnostmi vašich pracovníků.

Jak ušetřit čas a peníze

- Použijte skupinové slevy dopravců a zkombinujte veřejnou dopravu a kolo (více viz. X).
- Zapojte zaměstnance do plánovacího procesu nebo výběru trasy.

1.10 Školení a workshopy o cyklodopravě

Nabídkou školení nebo workshopů v oblasti cyklodopravy můžete demonstrovat, že jízdní kolo může být vhodnou alternativou k automobilu, zejména co se týká dojížděky do práce.

Možná témata pro tréninky:

- Kolo a zdraví.
- Kolo a peníze.
- Kolo a rodina.
- Trénink bezpečné jízdy v provozu.
- Údržba a servis kol.

Implementace – tipy

- Informujte všechny zaměstnance o plánovaných událostech včas.
- Dívejte se po akcích, které pořádá město/obec.

Jak ušetřit čas a peníze

- Najděte zaměstnance, kteří mají zkušenosti v daném tématu, a požádejte je o prezentaci těchto znalostí kolegům.
- Vytvořte si seznam expertů, které můžete k této příležitosti oslovit.
- Spolupracujte s místními zdravotnickými a sportovními zařízeními.
- Kontaktujte místní/regionální experty kvůli tréninkům.

1.11 Cyklomapa okolí pracoviště

Díky mapě okolí firmy můžete ukázat zaměstnancům, klientům a obchodním partnerům dostupnou cykloinfrastrukturu a nejdůležitější místa v blízkosti společnosti (např. v dosahu 1,5 km).

Mapa může být zveřejněna na firemním intranetu nebo na webových stránkách společnosti a měla by obsahovat následující:

- Hlavní cyklistické trasy a cyklostezky.
- Obchody, služby, oddělení místních samospráv a dalších zajímavých míst dosažitelných na kole do patnácti minut.

Implementace – tipy

- Zanešte do mapy pouze důležitá místa. Ujistěte se, že je mapa čitelná a srozumitelná.
- Jako inspirace pro výběr zajímavých míst vám mohou posloužit mapy od Google nebo Seznamu. Mapu může připravit i zaměstnanec, který oblast dobře zná.

Jak ušetřit čas a peníze

- Je možné vytvořit mapu i fyzicky a zakreslit údaje do turistické mapy města.
- Pro tvorbu mapy použijte online řešení (např. google mapu).

2 Koordinace a organizace

2.1 Firemní manažer mobility (příp. cyklokoordinátor)

Firemní manažer mobility nebo cyklokoordinátor sbírá všechny informace týkající se mobility a dopravy na kole.

Pokud mají zaměstnanci specifické dotazy ohledně mobility, mohou se obrátit přímo na manažera mobility. Ten by měl mít na starosti následující:

- Rozvíjení a stanovení mobilní strategie.
- Shodu na klíčových cílech k většímu využití kol v rámci firmy.
- Kontrolu možného financování v oblasti cyklo dopravy.
- Pravidelné informování všech zaměstnanců o tématech souvisejících s mobilitou.

Implementace – tipy

- Zajistěte financování práce manažera mobility.
- Naplánujte tréninkové aktivity.
- Zajistěte úzkou spolupráci mezi vedením firmy a manažerem mobility (a případně organizací zastupující zaměstnance).
- Téma cyklo dopravy by mělo být manažerovi mobility blízké.

Jak ušetřit čas a peníze

- Poskytněte manažerovi mobility volnou kapacitu v pracovní době.
- Hledejte mezi zaměstnanci, kteří na kole dojíždějí pravidelně.
- Využijte nabídky relevantních vzdělávacích aktivit a informačních akcí místních institucí (město, spolky aj.).
- Zjistěte, jestli vaše město má vlastního manažera mobility a kontaktujte jej, abyste získali praktické tipy týkající se vytvoření firemní mobilní strategie.

Pozor: Je povinné mít stanoveného firemního cyklokoordinátora nebo manažera mobility, pokud chcete získat certifikaci Cyklozaměstnavatel.

2.2 Strategické plánování mobility

Cílem mobilní strategie je dosáhnout nejvyšší možné změny dopravního chování zaměstnanců s nejnižšími možnými finančními, technickými a organizačními náklady. Mobilní strategie zahrnuje všechny oblasti mobility (chůze, jízda na kole, veřejná doprava, jízda autem). Výsledky průzkumu zaměřeného na dopravní podmínky firmy, pracovní dobu, dopravní chování a možnosti přepravy jsou základem pro vytvoření vhodné strategie.

Závazky a cíle z oblasti životního prostředí a zdraví jsou výchozím bodem pro společnost ke stanovení cílového podílu cyklo dopravy mezi zaměstnanci. Nejdříve realizujte průzkum dopravního chování zaměstnanců, abyste zjistili, jak se pracovníci dopravují do práce. Na základě zjištěných údajů pak můžete stanovit konkrétní cíle.

Eventuální strategie mohou zahrnovat tyto cíle:

- Zvýšení podílu zaměstnanců na kole.
- Zvýšení využití veřejné hromadné dopravy na konkrétní trase.
- Snížení podílu dojíždění autem.
- Změnit určitý počet parkovacích míst na zelené plochy.

Implementace – tipy

- Inspirujte se již existujícími plány mobility pro pracoviště nebo instituce.
- Zajistěte podporu pro plán mobility ze strany vedení firmy a případně i organizací zastupujících zaměstnance.
- Inspirujte se již provedenými průzkumy dopravního chování pro kvalitní provedení vlastního průzkumu.
- Průzkum konzultujte se zkušeným odborníkem.
- Omezte se na pár jasných specifických cílů, jako například „zvýšení užívání kol“ napříč všemi zaměstnanci.

Jak ušetřit čas a peníze

- Zaměřte se na opatření s nejlepším poměrem cena/výkon.
- Platí zásada GIGO – věnujte pozornost kvalitní přípravě prvního průzkumu a získání kvalitních výsledků, který budete v dalších letech pouze opakovat.

2.3 Finanční podpora cyklodopravy

Průběžná finanční podpora navázaná na rozmanité možnosti cyklodopravy povede k upevnění pozice jízdního kola ve společnosti a zvýší atraktivitu dojíždění na kole do práce.

Můžete podpořit následující návrhy na opatření:

- Nabídka firemních kol (s logem firmy) za sníženou cenu.
- Dotace nákupu kol a příslušenství.
- Nabídka slev a poukázek na nákup ve specializovaných maloobchodních cykloprodejnách.
- Příspěvek na údržbu kol.
- Pronájem boxů na kola/parkovacích stání pro kola na zastávkách veřejné dopravy.
- Dotace kombinovaného využití veřejné dopravy a kola.
- Dotace skládacích kol a systému Park&Bike.
- Příspěvek na pronajímání kol (nákladních kol, tandemových kol, vozíků).

Implementace – tipy

- Nabídněte firemní jízdní kola s potiskem, která podporují dobrý společenský obraz firmy a slouží zároveň jako reklama.
- Nabídněte systém odměn zaměstnancům, kteří nedojíždí autem (finanční kompenzace za nevyužití parkovacího místa).
- Monitorujte a vyhodnocujte způsob využití financí.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte příjmy z managementu parkování na podporu dojíždění na kole.

- Zkontrolujte národní a regionální možnosti financování.

2.4 Využití cyklogistiky nebo kurýrních služeb

Logistické společnosti využívající nákladní kola nebo kurýry nabízejí spolehlivé, rychlé, rentabilní a environmentálně šetrné způsoby pro rozvážku zboží a zásilek zákazníkům tzv. na poslední míli především v centrech měst. Cyklogistiku můžete využít pro rozvážku vlastního zboží nebo pro doručování vlastních objednávek (např. obědů pro zaměstnance). Do cyklogistiky se počítá i využití jízdních kol uvnitř vašeho areálu nebo mezi jednotlivými pracovišti vaší firmy.

Implementace – tipy:

- Sbírejte informace o službách a cenících firem, které nabízí přepravu pomocí kol.
- Stanovte interní požadavek, že společnosti nabízející přepravu pomocí jízdních kol by měly být používány pro přepravu lehkých a malých zásilek na kratší vzdálenosti.
- Ověřte, zda dokážete část interní logistiky zajistit za pomoci jízdních kol.

Jak ušetřit čas a peníze:

- Spolupracujte s místními poskytovateli logistických služeb.

2.5 Koordinace a výměna informací o mobilitě s ostatními blízkými firmami

Před tím, než začnete zavádět jednotlivá opatření interního managementu mobility, je velmi užitečné sdílet své plány či zkoordinovat opatření s dalšími firmami sídlícími v blízkosti.

Společná domluva může vést ke společnému přístupu:

- Začátek debaty s městem o získání přístupu k síti cyklostezek.
- Vytváření společných parkovacích míst pro jízdní kola.
- Společná organizace dnů, kdy se provádí údržba a opravy kol.
- Spolupráce s provozovateli veřejné dopravy (snížení nákladů na měsíční jízdenky atd.).

Implementace – tipy

- Pozvěte firmy v sousedství za účelem sdílení a výměny zkušeností při neformálním setkání.
- Srozumitelně shrňte plánovaná opatření a sdílejte je s firmami v sousedství.
- Stanovte společné zájmy a domluvte se na společném postupu.

Jak ušetřit čas a peníze

- Rozdělte si s dalšími společnostmi jednotlivé úkoly (např. navázání komunikace s městem a poskytovateli veřejné dopravy).
- Podívejte se na možnosti národního, regionálního a lokálního financování.

3 Servis a provoz

3.1 Firemní sada cyklonářadí na pracovišti

Pokud dáte zaměstnancům k dispozici vhodné nářadí, např. sadu cyklonářadí, budou si zaměstnanci sami provádět drobné opravy nebo pravidelnou údržbu kol.

Firemní sada cyklonářadí by měla obsahovat:

- kompresor nebo pumpičku,
- šroubovák,
- sadu na lepení duší,
- sada klíčů,
- imbusové klíče,
- kleště,
- montpáky,
- mazání,
- zásobník na papírové utěrky.

Implementace – tipy

- O vhodné sadě cyklonářadí se informujte v místních cykloprodejnách.
- Pořídte jednu z hotových sad.
- Sadu cyklonářadí umístěte v blízkosti stání pro kola.
- Pokud bude sada nářadí umístěna ve venkovních prostorech, měla by být uzamykatelná.

Jak ušetřit čas a peníze

- Uspořádejte sbírku, do které mohou zaměstnanci přispět vlastním nářadím, které již nepoužívají.

3.2 Přeměna místnosti na opravnu kol nebo instalace montážního stojanu

Kromě zajištění firemní sady cyklonářadí může zaměstnavatel zařídit místnost, která bude sloužit k údržbě kol. Pokud takovou místnost zaměstnavatel zajistit nemůže, ale přesto si přeje své zaměstnance v dojíždějí na kole podpořit, může alespoň v areálu firmy nainstalovat servisní sloup obsahující základní nářadí, pumpičku a možnost uchycení kola.

Opravná kol může obsahovat:

- sadu cyklonářadí,
- ponk,
- montážní stojan,
- náhradní duše.

Implementace – tipy

- Zajistěte, aby opravná kol byla s kolem snadno přístupná.
- Jmenujte osobu, která bude mít opravnu na starost.

Jak ušetřit čas a peníze

- Pokud nemáte k dispozici vhodnou místnost, zvažte instalaci [montážního sloupu](#).

3.3 Akce zaměřené na vyzkoušení kol a cyklovýbavy

Během speciálních akcí můžete zaměstnance seznámit s různými druhy kol, elektrokol nebo cyklovýbavení a dát jim příležitost si různá kola vyzkoušet. Zejména elektrokola mohou pro mnoho lidí představovat dobrý způsob, jak přesehnout z auta na kolo.

Implementace – tipy

- V dostatečném předstihu se domluvte s místním prodejcem, kdy akci uspořádáte.
- Zajistěte v areálu firmy dostatek prostoru, kde bude možné si kola vyzkoušet.
- Vybudujte jednoduchou trať s překážkami nebo testovací okruh.
- Jmenujte osobu, která bude za organizaci těchto akcí a jejich průběh odpovídat.

Jak ušetřit čas a peníze

- Spolupracujte s místními cykloprodejci.
- Zajistěte si na pořádání těchto akcí podporu sponzorů.
- Připojte se k již existující akci a své zaměstnance na její návštěvu uvolněte.

3.4 Firemní kola

Firemní kola představují nízkonákladový a rychlý dopravní prostředek. Ve velkých firmách se mohou používat k dopravě po areálu firmy, v jiných firmách je můžou zaměstnanci využívat k soukromým účelům nebo dojíždění do práce. Nákladní kola a vozíky mohou posloužit i pro část firemní logistiky.

Implementace – tipy

- Pokud si na firemní kola umístíte firemní logo, budou zároveň sloužit k propagaci firmy.
- Nastavte systém, podle kterého bude pověřená osoba kola půjčovat a rezervovat.
- Ve spolupráci s místním cykloprodejcem vyberte různé typy kol.
- Zajistěte nákup kol.
- Poskytněte firemní kola i svým klientům a obchodním partnerům.
- Zajistěte, aby všechna kola odpovídala nastavenému standardu (nosič, dynamo, zadní odrazka atd.).
- Domluvte se na dlouhodobé spolupráci s místním cykloservisem.
- Využijte nákladní kola pro interní logistiku v případě, že vaše firma má více budov, poboček či kanceláří, nebo v rámci areálu firmy.

Jak ušetřit čas a peníze

- Lepší ceny si můžete zajistit u velkoobchodníků při nákupu online.
- Pokud je to možné, spolupracujte se zaměstnavateli v okolí. Při nákupu vyššího počtu kol si můžete vyjednat nižší ceny.
- Před nákupem otestujte různá nákladní kola.

- Uzavřete s místní cykloprodejnou smlouvu o údržbě a servisu kol.
- Zkontrolujte národní, regionální a lokální možnosti financování nákupu nákladních kol.

3.5 Slevy v cykloprodejnách pro zaměstnance

Kontaktujte místní cykloprodejce, obchody a servisy a zkuste zaměstnancům vyjednat slevy, např. na nákup kola, cyklovybavení a cyklooblečení, opravy kola, vyzkoušení speciálních kol (elektrokol, nákladních kol, tandemových kol).

Implementace – tipy

- Zajistěte si dlouhodobou možnost spolupráce s místními cykloprodejci a servisy.
- Vyhledejte si informace o národních/lokálních cyklistických klubech a jejich slevových nabídkách pro partnerské firmy.

Jak ušetřit čas a peníze

- Spolupracujte s místními cykloprodejny a cykloservisy.
- Pokud je to možné, spolupracujte s firmami v okolí. Získáte tak výhodnější pozici při vyjednávání slev a výhod.

3.6 Půjčovna cyklovybavení nebo firemních kol pro zaměstnance

Pokud do firmy pořídíte speciální kola a výbavu, které si zaměstnanci mohou vypůjčit, můžete tak zvýšit povědomí zaměstnanců o cyklo dopravě i o tom, že kola skutečně představují alternativu k dojíždění osobním automobilem. Mezi tato kola a vybavení můžete zařadit např. vozíky za kola, nákladní kola a cyklistické vybavení. Kola a vybavení můžete zakoupit nebo dlouhodobě vypůjčit od místního cykloprodejce.

- Speciální kola: elektrokola, nákladní kola, odrážedla nebo dětská kola pro děti zaměstnanců.
- Vozíky: nákladní vozíky, dětské vozíky, dětská závěsná tandemová kola.
- Cyklovybavení: vybavení do deště, brašny, košíky, návleky na nohy, pláštěnky, rukavice, zámky atd.

Implementace – tipy

- Zajistěte vhodný prostor na ukládání kol a vybavení.
- Stanovte jasná pravidla pro půjčování.
- Namísto nákupu vybavení nebo kol se dohodněte s existující půjčovnou na spolupráci.
- Poskytujte zaměstnancům aktuální informace o dostupných kolech a vybavení.
- Jmenujte osobu, která bude za půjčování, údržbu a nákupy vybavení a kol odpovídat.

Jak ušetřit čas a peníze

- Na nákup speciálních kol si zajistěte finanční dotace (na celostátní úrovni, krajské nebo místní).
- Namísto nákupu vybavení nebo kol se dohodněte s existující půjčovnou na spolupráci.

3.7 Ochrana proti krádeži kola

Lidé, kteří jezdí do práce na kolech, obvykle využívají kvalitní kola. Zvláště v případě, že je parkování pro kola na veřejně dostupných místech, je třeba se zamyslet nad možnostmi ochrany proti krádežím. Mezi takové možnosti patří:

- Příspěvek na nákup zámku na kola.
- Zajištění bezpečného parkování s neveřejným přístupem.
- Videokamery.
- Informace o tom, jak si kolo řádně zamknout.
- Uzamykatelné boxy na kola.
- Příspěvek na pojištění kola.

Implementace – tipy

- Ke stání na kola poříďte robustní zámky (např. moto zámky nebo U–zámky).
- Ke stání na kola dejte k dispozici alespoň dva zámky dostupné například na recepci.
- Snažte se vyhnout tomu, aby byla firemní kola vybavena rychloupínacími mechanismy.

Jak ušetřit čas a peníze

- Zjistěte, zda místní policie v určité dny zdarma provádí forenzní značení kol.

3.8 Pravidelné (sezónní) dny pro údržbu kol

Během pravidelných dnů věnovaných údržbě kol si mohou zaměstnanci nechat zkontrolovat, zda jejich kola splňují technické požadavky (brzdy, světla atd.).

- Drobné opravy mohou být prováděny přímo na místě.
- Pokud takovýto den uspořádáte brzy na jaře, můžete zaměstnancům ulehčit začátek nové cyklistické sezóny.

Implementace – tipy

- Každou akci věnujte určitému období, např. přípravě kola na zimu.
- Rozešlete v dostatečném předstihu pozvánky a požádejte zaměstnance, aby svou účast předem potvrdili.

Jak ušetřit čas a peníze

- Sjednejte si dlouhodobou spolupráci s místním cykloprodejcem/servisem.

4 Infrastruktura

4.1 Parkovací místa pro kola v blízkosti vchodu (<20 m) nebo blíže jak parkovací místa pro automobily

U parkovacích míst pro kola a jejich využívání nezáleží pouze na jejich množství, ale také na jejich umístění. Obecně platí „čím blíže ke vchodu, tím lépe.“ Nejenže parkování blízko u vchodu slouží dobře zaměstnancům, ukazuje také, že má dojíždění na kole ve společnosti velkou důležitost.

Implementace – tipy

- Proměňte parkovací místo blízko vchodu na parkování pro kola.
- Parkování je dostupné také pro návštěvy.
- Počítejte s parkováním pro kola již v plánech budov či u přestaveb.
- Podívejte se také na opatření „Minimální počet stání pro kola“.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte financování pomocí stávajících prostředků na rozvoj parkování kol.

4.2 Minimální počet stání pro kola (nejméně 1 místo na 20 zaměstnanců)

Nabídka dostatečného parkování pro zaměstnance dojíždějící na kole přímo na území firmy je jedna z nejdůležitějších povinností a také jeden z hlavních důvodů, proč se zaměstnanci rozhodují pro dojíždění do práce na kole. Počet potřebných stání pro kola je pro českou certifikaci určen hranicí nejméně 1 parkovacího místa na 20 zaměstnanců.

Zastřešené stání, které umožní uživatelům uzamknout zároveň kolo i rám ke stojanu, je ideální. Pokuste se vyhnout řešením zvané drátolamy, která stabilizují pouze přední kolo.

Implementace – tipy

- Vybudujte stání blízko u vchodu.
- Zajistěte střechu dostatečně velikou, aby kola zůstala suchá i v případě horších povětrnostních podmínek.
- Výměra: Počítejte s prostorem 200 × 80 cm pro jedno stání.
- Poskytněte/zvažte rozšíření kapacit.
- Ujistěte se, že jsou parkovací stání dostupná přes nájezdy atp.
- Doporučujeme stání osvětlit (např. pohybovým senzorem).
- Započítejte dostatečný prostor pro manipulaci s koly v okolí stání – zejména pro příjezd a odjezd.
- Poskytněte bezpečnostní kamery pro místa, která nemohou být jednoduše kontrolována jinak.
- Přijměte opatření, která na území firmy povedou k přeměně automobilových parkovacích míst na parkování pro kola.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte financování pomocí stávajících prostředků na rozvoj parkování kol.

4.3 Návštěvnická parkovací místa pro kola

Nabídka parkování pro kola, které je dostupné i návštěvníkům, zvyšuje komfort návštěv, usnadňuje jim situaci a zvyšuje pravděpodobnost, že pro svou cestu na vaše pracoviště zvolí jízdní kolo. Stojany pro návštěvníky u hlavního vchodu jsou také silným signálem ukazujícím, že vaší firmě záleží na kvalitních podmínkách pro cyklo dopravu.

Implementace – tipy

- Zajistěte, aby stojany byly v bezprostřední blízkosti vstupu do firmy.
- Pokud není umístění stojanů u vchodu možné, zajistěte zřetelnou navigaci k návštěvnickým stojanům.
- Použijte řešení z kvalitních stojanů umožňujících opření kola o rám a zároveň uzamknutí rámu a předního nebo zadního kola ke stojanu (např. stojany typu obráceného U).
- Vyhněte se instalaci nekvalitních stojanů, například tzv. drátolamů fungujících na principu opory pouze pro přední kolo.
- Podle počtu návštěvníků a typu vaší firmy poskytněte dostatečnou kapacitu.
- Zajistěte bezbariérový a komfortní přístup ke stojanům s dostatečnou výměrou.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte již existující osvědčený typ stojanů.
- Můžete zvolit levnější materiál, například namísto nerezové oceli zvolit železné pozinkované stojany.
- Pokud to nenarušuje estetiku vchodu do firmy, použijte povrchovou montáž stojanů namísto kotvení pod povrchem.

4.4 Přístřešek pro kola (zastřešení parkování)

Střeška chrání zaparkovaná kola před špatným počasím. Tímto jsou kola ušetřena před rží a sedadla jsou chráněna před deštěm. Většina kol by tedy měla mít možnost krytého stání, což platí zejména pro ta, která jsou zaparkována na delší dobu. Je důležité, aby kryté stání poskytovalo možnost zamknout jak kolo, tak i rám. Pokuste se vyhnout řešením, která stabilizují pouze přední kolo.

Implementace – tipy

- Ujistěte se, že je střeška velká dostatečně na to, aby udržela v suchu sedlo kola i při horším počasí.
- Výměra: Počítejte s prostorem 200 × 80 cm na jedno stání.
- Poskytněte garáže/boxy pro dražší kola (závodní, elektrokola, nákladní kola apod.).
- Ujistěte se, že jsou parkovací stání dostupná přes nájezdy atp.
- Poskytněte možnost nabití/nabíječku pro elektrokola, pokud je to nutné.
- Podívejte se také na opatření „Minimální počet stání pro kola“.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte financování pomocí stávajících prostředků na rozvoj parkování kol.

4.5 Osvětlené parkování pro kola

Vysoká kvalita parkování pro kola může být dosažena i skrze osvětlení parkovacího stání a jeho dobrou viditelností. Osvětlená parkovací stání také posilují subjektivní pocit bezpečí a předcházejí krádežím kol. Zvažte možnost nabíjení skrze solární panely, pokud není možné osvětlení jinak zapojit.

Implementace – tipy

- Nainstalujte pohybové senzory, které budou automaticky spouštět světlo.
- Poskytněte bezpečnostní kamery pro místa, která nemohou být jednoduše kontrolována jinak.
- Zvyšte viditelnost. Docílíte tak zvýšení bezpečnosti a lepší ochraně kola před krádeží či vandalismem.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte financování pomocí stávajících prostředků na rozvoj parkování kol.

4.6 Bezbariérový přístup k parkování pro kola

Lidé, kteří mohou ranní jízdu na kole začít rychle a snadno, budou pravděpodobněji jezdit do práce na kole častěji. Z toho důvodu by měly být parkovací zařízení snadno dostupné, umístěné ideálně v přízemí.

Parkování přístupné přes schody nebo pouze skrze úzké průchody překáží užívání kol. Takovéto překážky značně omezují užívání infrastruktury, a to i v případě, že jsou schody doplněny o rampy či nájezdové drážky. Zaměstnanci dojíždějící na kole by se měli dostat bez problémů do uzamčených prostor firmy a mít tak možnost zaparkovat kolo u vstupu do budovy.

Implementace – tipy

- Vytvořte bezbariérový přístup (například užitím ramp).
- Nainstalujte rotační bránu, která může být užitá i pro cestující na kole.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte financování pomocí stávajících prostředků na rozvoj parkování kol.

4.7 Základní servisní sada v blízkosti parkoviště pro kola (nebo přímo na něm)

Je ideální doplnit vysoce kvalitní parkování a zázemí dalšími službami. Těmi může být například poskytnutí pumpičky na kolo, sady nářadí, náhradních součástí atp. Tyto pomůcky by měly být dostupné přímo u parkování nebo v jeho těsné blízkosti, aby bylo možné případné malé opravy provést ihned na místě.

Implementace – tipy

- Zakupte servisní sadu s kompresorem vzduchu, nástroji a náhradními díly.
- Uložte pumpičku a náhradní díly do uzamykatelné skříňky.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte financování pomocí stávajících prostředků na rozvoj parkování kol.

4.8 Snaha o napojení na městskou síť cykloinfrastruktury

Cesty pro kola značně zvyšují komfort cyklo dopravy a jsou velmi dobře přijímány, neboť snižují množství konfliktů s ostatními účastníky silničního provozu. Hustá cyklistická síť zvyšuje bezpečnost a zjednodušuje přesuny na kolech po městě. Zajistěte napojení vaší firmy do existující sítě cyklostezek, abyste podpořili dopravování na kole. První krok by měla udělat firma a požádat město/obec, aby naplánovalo/a přímý přístup pro kola na území firmy.

Implementace – tipy

- Kontaktujte svoje město / svoji obec a vysvětlete jim své požadavky.
- Zašlete oficiální žádost na příslušnou podatelnu.

Jak ušetřit čas a peníze

- Kontaktujte sousední firmy a zkuste se domluvit na vzájemné podpoře.
- Pokud je to nutné, zapojte do problematiky příslušného cyklokoordinátora.

4.9 Fyzické umožnění vjezdu na kole i do areálu firmy

Lidem dopravujícím se na kole do práce by mělo být umožněno se na pracoviště uvnitř oploceného areálu dostat tou nejkratší cestou. To by mohlo být zajištěno například:

- Vytvořením vchodu, který je vhodný i pro kola.
- Parkování kol blízko u vchodu.
- Otevřením krátkých spojovacích cest pro cyklisty.

Pro zajištění přístupu do uzamčených firemních prostor můžete použít rotační bránu nebo závoru, která umožňuje přístup i na kole.

Příklady možných řešení jsou:

- rotační brána,
- zkrácená závora umožňující projet na kole,
- branka pro kola.

Bezpečnostní přístupy mohou být vyřešeny právě instalací takových bran, závor či vchodů, které mohou být otevřeny přes čipy nebo jsou kontrolovány kamerami.

Implementace – tipy

- Pro přístup do rozlehlých areálů firmy instalujte několik branek.
- Umístěte vjezdy pro kola co nejlíže cyklotrasám a další cyklistické infrastrukturu.
- Povolte vjezd na kole na území firmy obecně nebo pouze na hlavních cestách, které vedou ke vchodům a důležitým budovám.
- Použijte svislé nebo vodorovné značení, abyste dali najevo, kde je jízda na kole povolena a kde ne.
- Zjistěte si, zda by byl vchod na čip použitelným řešením.

4.10 Šatny

V závislosti na ročním období potřebují zaměstnanci dojíždějící do práce na kole speciální oblečení či vybavení a možnost se před prací převléci. Abyste zvýšili atraktivitu dojíždění na kole a podmínky pro dojíždějící, měli byste zajistit na pracovišti funkční šatny. Šatny by ideálně měly obsahovat skříňky, ve kterých je možné bezpečně uzamknout oblečení nebo další vybavení (helmy, batohy, apod.).

Implementace – tipy

- Vybudujte převlékárnu co nejbližší parkovacím stáním pro kola.
- Umístěte šatny v jakékoliv místnosti v rámci firmy.
- Součástí šaten může být pračka, sušička nebo prostor určený na sušení oblečení.

Jak ušetřit čas a peníze

- Zodpovědnost rozdávat klíče od převlékárny a skříňek předejte již stávajícímu zaměstnanci.

4.11 Uzamykatelné skříňky na oblečení a vybavu na kola

Do šaten či převlékáren můžete nainstalovat zamykatelné skříňky, které budou přístupné zaměstnancům dojíždějícím na kolech. Skříňky se hodí pro bezpečnou úschovu oblečení, vybavení nebo například i pláštěnek. Díky přítomnosti sprchy u šaten se mohou zaměstnanci před prací také osvěžit.

Implementace – tipy

- Počet skříňek závisí na počtu parkovacích míst pro kola (1:5).
- Poskytněte navíc pračku, sušičku nebo prostor na sušení oblečení.

Jak ušetřit čas a peníze

- Zodpovědnost rozdávat klíče od převlékárny a skříňek předejte již stávajícímu zaměstnanci.
- Pokud není možné ve firmě postavit sprchu, podívejte se, zda se v blízkosti nenachází fitness studio, plavecký bazén či podobné zařízení a podepište s nimi smlouvu o spolupráci, která by umožňovala zaměstnancům se osprchovat tam.

4.12 Sušárna na oblečení

Při nepříznivém počasí mohou i dobře vybavení cyklisté přijet do práce promočení. V sušárně by jim mohlo pak mokré oblečení uschnout, zatímco by zaměstnanci pracovali. Tímto způsobem pak mokré oblečení nezavazí a neznečišťuje pracoviště či kancelář.

Implementace – tipy

- Zkombinujte prádelnu a sušárnu, abyste ušetřili prostor i peníze.

Jak ušetřit čas a peníze

- Zodpovědnost rozdávat klíče od převlékárny předejte již stávajícímu zaměstnanci.
- Naplánujte místo pro prádelnu či sušárnu již při budování firmy, rekonstrukci či přesunu.

4.13 Sprchy

Poskytnutí sprchy umožňuje zaměstnancům se před prací osvěžit.

Jak ušetřit čas a peníze

- Zahrňte sprchu do plánů nových kanceláří/pracovišť nebo pokud jsou existující modifikovány či renovovány.
- Pokud není možné ve firmě postavit sprchu, podívejte se, zda se v blízkosti nenachází fitness studio, plavecký bazén či podobné zařízení a podepište s nimi smlouvu o spolupráci, která by umožňovala zaměstnancům se osprchovat tam.

4.14 Pračka

V nejlepším případě je možné výše popsané převlékárny a sušárny vybavit i pračkou. Pračka umožňuje zaměstnancům prát oblečení, které bylo znečištěno po cestě do práce, přímo na pracovišti.

Implementace – tipy

- Použijte již existující pračky (např. ty, které používají uklízečky).
- Vyberte pračky s programem rychlého praní a rychlého sušení.

Jak ušetřit čas a peníze

- Zodpovědnost rozdávat klíče od místnosti předejte již stávajícímu zaměstnanci.

5 Management parkování jako podpůrný nástroj

5.1 Parkování pouze s oprávněním

Systém oprávnění pro využití parkovacích míst pro automobily má pozitivní vliv na míru využití cyklo dopravy.

Společnosti, které disponují vlastními parkovacími místy, mohou udělení oprávnění pro parkování spojit s různými kritérii:

- Oprávnění není udělováno nikomu, kdo dojíždí ze vzdálenosti dostupné jízdním kolem (např. 3 km).
- Oprávnění není udělováno nikomu, pro koho je pracoviště dosažitelné v přijatelném čase pomocí kombinace veřejné dopravy a jízdního kola (např. cesta netrvá déle než 1,5 násobek času cesty autem).
- Fyzický přístup k parkovacím místům je umožněn na základě přístupového systému.
- Výjimky jsou dostupné pro zaměstnance s omezenou pohyblivostí, pečovatelskými povinnostmi anebo nutností využití automobilu pro pracovní cesty.

Implementace – tipy

- Parkovací místa blízko vchodu přeměňte na parkování pro kola anebo na zelené plochy.
- Porovnejte dopravní dostupnost různými trasami a dopravními prostředky.
- Umístěte parkování pro kola blíže vchodu než parkování pro auta.
- Zvolte zaměstnance zodpovědného za udělování oprávnění k parkování.
- Zjistěte, zda je dostupné parkování pro auta typu Park + Bike.

Jak ušetřit čas a peníze

- Do pracovních smluv nezahrnujte poskytování parkovacího místa pro auto.
- Zpoplatněte parkování automobilů.

5.2 Parking cash-out nebo placené parkování

Firma neposkytuje parkování automobilu zdarma jako automatický benefit pro zaměstnance dojíždějící autem. Je prokázáno, že systém oprávnění k parkování v kombinaci s placeným stáním je nejefektivnějším opatřením motivujícím zaměstnance k hospodárnějšímu dojíždění do práce. V případě obtížnosti zavádění plateb za parkování lze zaměstnancům nevyužívajícím parkování poskytnout finanční kompenzaci za nevyužití parkování (parking cash-out).

Existují různé systémy plateb:

- Systémy měsíčních nebo ročních plateb jsou nejméně efektivní – předplacené parkování povzbuzuje dojížděku autem.
- Systémy plateb „pay as you go“ nebo každodenní platba jsou nejefektivnější.
- Ceny lze nastavit proměnlivě a tržně podle míry využití parkování.

- Cena za parkování může být stanovena tržní metodikou podle cen parkování v blízkém okolí společnosti.
- Parking cash-out může odrážet přepočítání nákladů na údržbu/pronájem/provoz jednoho parkovacího místa

Implementace – tipy

- Zvolte ve firmě pracoviště odpovědné za udělování oprávnění k parkování.
- Kontrola oprávnění může být náhodná (např. podle registračních značek nebo parkovacích kupónů) anebo skrze přístupový systém.
- Přístup k parkování je umožněn závorovým nebo jiným systémem.
- Náhodná kontrola může být vykonávána zvoleným zaměstnancem.

Jak ušetřit čas a peníze

- Pro nastavení parkovacího systému využijte zkušené externisty.

5.3 Přeměna parkovacích míst blízko vchodu na parkování pro kola anebo na zelené plochy

Přeměna parkovacích míst má kromě pragmatických důvodů také symbolický význam. Společnost má vynikající příležitost ukázat, že podporu cyklo dopravy bere vážně.

Přeměnou jednoho místa pro auto lze získat až deset stání pro jízdní kola. Pokud v místě existuje již dostatek stání pro kola, parkovací místo pro auto může být přeměněno na zelenou nebo pobytovou plochu a vylepšit tak okolí firmy.

Implementace – tipy

- Začněte s parkovacími místy, které jsou zcela nejbližší vchodu.
- Pokud máte více vchodů, je lepší proměnit jedno parkovací místo u každého vchodu než několik míst na jednom místě.
- Proměněná místa zřetelně označte.
- Pokud to bude nutné, instalujte zpočátku přístupové bariéry pro auta.
- Zveřejněte výsledky proměny, např. formou fotografií „předtím a potom“.

5.4 Využití poplatků za parkování na podporu cyklo dopravy

Využijte výnosy z managementu parkování na financování opatření pro podporu hospodárné dopravy.

Tento finanční zdroj zajistí průběžné financování udržitelné dopravy, aniž by společnost musela ze svého rozpočtu vyhradit jiné zdroje financování. I když společnost bude muset omezovat výdaje během hospodářsky méně úspěšného roku, finanční podpora udržitelné dopravy zůstane zachována.

Je možné, že efektivní přechod zaměstnanců z individuální automobilové dopravy na hospodárnější druhy dopravy povede k nižším výnosům za parkování, avšak to je žádoucí výsledek.

Implementace – tipy

- Výnosy z managementu parkování by měly být primárně využity na pokrytí nákladů spojených s podporou cyklo dopravy (např. údržba a servis parkování pro kola, kampaně podporující cyklo dopravu, servisní prohlídky kol aj.).
- Druhou prioritou je využití zdrojů pro investice (stavba parkování pro kola, nákup služebních kol aj.).
- Využití finančních zdrojů musí být transparentně komunikováno k zaměstnancům pro dosažení relativního přijetí systému mezi zaměstnanci dojíždějícími automobilem.

5.5 Snížení počtu služebních vozů

Mnoho společností poskytuje svým zaměstnancům služební vozy. Zaměstnancům je často služební automobil poskytován i pro soukromé účely.

Způsob, jakým společnost přistupuje k poskytování služebních vozů, je významným nástrojem, jak lze ovlivnit intenzitu motorové dopravy vycházející ze společnosti.

Zároveň platí, že omezení nabídky služebních vozů je nepřímou podporou cyklo dopravy.

Implementace – tipy

- Analyzujte politiku společnosti k provozu služebních vozů a zredukujte ji na minimální úroveň.
- Pokud je to účelné a výhodné, zvažte pro služební cesty využití veřejné a kombinované dopravy (včetně např. využití služebních skládacích kol).

Jak ušetřit čas a peníze

- Než poskytovat služební vozy jednotlivcům, využijte systém sdílení firemních vozů mezi zaměstnanci nebo účast v carsharingu ve vašem městě.

5.6 Služební auto jako zaměstnanecký benefit není poskytováno

V některých případech je součástí pracovní smlouvy nárok na služební automobil jako forma zvýhodnění zaměstnance. Výhody tohoto typu jsou jednak překážkou při zavádění parkovacího managementu a zároveň snižují ochotu zaměstnanců podpořit management mobility ve společnosti.

Z tohoto důvodu by nové pracovní smlouvy neměly obsahovat nárok na parkovací místo nebo služební automobil, a pokud je to možné, měly by být vypuštěny po vzájemné dohodě se zaměstnancem i ze stávajících pracovních smluv.

Přijetí tohoto opatření je tím snadnější, čím více dopravních alternativ mají zaměstnanci k dispozici.

Implementace – tipy

- Management společnosti může jít příkladem a vzdát se vlastních automobilových a parkovacích privilegií a podpořit tak pochopení managementu parkování ve společnosti.

- Nabídněte zaměstnancům dopravní kompenzace – finanční podporu lístku na MHD, přístup do carsharingu, služební kola (i pro soukromé využití).
- Nabídněte zaměstnancům nedopravní kompenzace (umístění a výbava pracovního místa, zdravotní pomůcky na pracovišti aj.)
- Zaměstnancům, kterých se takové změny týkají, dostatečně situaci vysvětlete. Nové pracovní smlouvy nechte zkontrolovat právníky.

5.7 Benefity podporující využití auta neexistují anebo jsou redukovány

Benefity podporující využití auta, jako je příspěvek na dojížděku autem nebo platbu parkovného, neexistují anebo jsou redukovány (např. jsou dostupné pouze pro zaměstnance, kteří nemají jinou možnost dopravy).

Benefity tohoto typu působí kontraproduktivně vůči využití cyklodopravy a společnost by se jim měla vyhnout.

Implementace – tipy

- Zkontrolujte systém benefitů společnosti a omezte nebo zrušte automobilové benefity.
- Automobilové benefity je možné transformovat na podporu využití veřejné dopravy anebo jízdního kola.
- Pokud má společnost definované cíle v oblasti ochrany klimatu a životního prostředí, zahrňte redukce automobilových benefitů do těchto cílů.

Jak ušetřit čas a peníze

- Zapojte zástupce zaměstnanců do procesu změny hned na začátku.

6 Zákazníci a cyklodoprava

6.1 Parkovací místa pro kola zákazníků

Společnosti, do kterých přijíždějí zákazníci, by měly vytvořit parkovací místa pro jejich kola. Tato parkovací místa jsou určena ke krátkodobému parkování kol, měla by tedy být na kole rychle a snadno přístupná a zabezpečená. Zároveň by se měla nacházet co nejbližší u vchodu.

Vytvoření parkovacích míst pro kola zákazníků vysílá jasnou zprávu o vztahu vaší firmy k mobilitě.

Implementace – tipy

- Dostatek místa, aby zákazníci mohli pohodlně přijet a odjet.
- Místa k upevnění kol by měla být robustní (kola mohou být naložena např. těžkým nákupem).
- Parkování je bezpečné a umožňuje zamčení rámu kola ke stojanu.
- Parkování pro kola návštěvníků je v bezprostřední blízkosti vchodu do budovy.

Jak ušetřit čas a peníze

- Využijte financování pomocí stávajících prostředků na rozvoj parkování kol.

6.2 Motivační program / systém pobídek pro zákazníky na kole

V závislosti na typu vaší firmy je možné vytvořit motivační program / systém pobídek pro zákazníky a motivovat je, aby k vám přijeli nakupovat na kole.

Prodejci spotřebního zboží mohou prodávat košíky na kolo nebo brašny či nabízet možnost půjčení vozíku za kolo.

Možné formáty motivačního programu:

- Systém sbírání věrnostních bodů.
- Kontrola světel a brzd u kol návštěvníků.
- Slosování o ceny.
- Kampaň typu Na nákup na kole.
- Systém sbírání věrnostních razítek/samolepek.

Implementace – tipy

- Navažte spolupráci s firmami v okolí.
- Navažte dlouhodobou spolupráci s místními cykloprodejci, kteří vám pomohou vytvořit a zrealizovat jednotlivé kampaně.
- Vytvořte si fotodokumentaci a krátký popis realizace kampaně.

Jak ušetřit čas a peníze

- Informace o tom, jak k vám dojet na kole, uveďte na informačních a propagačních materiálech.

- Na webových stránkách zveřejněte odkaz, na kterém zákazníci uvidí, jak se k vám nejlépe dostat na kole.

6.3 Sada nářadí na opravu kola pro zákazníky

Pokud dáte návštěvníkům přímo u parkovacích míst pro kola k dispozici nářadí, mohou si sami ihned provést nezbytné opravy. Mezi takové nářadí patří:

- kompresor nebo pumpička,
- šroubovák,
- lepicí sada,
- sada klíčů nebo jeden nastavitelný,
- imbusové klíče,
- kleště,
- montpáka,
- mazání,
- zásobník na papírové utěrky.

Implementace – tipy

- Požádejte místního cykloprodejce, aby vám sestavil vhodnou sadu nářadí.
- Sada nářadí by měla být umístěna co nejbližší parkovacím stáním pro kola.

Jak ušetřit čas a peníze

- Požádejte místního cykloprodejce, aby vám vhodnou sadu cyklonářadí sestavil.

6.4 Informace pro návštěvníky na jízdním kole

Firma může své stávající i budoucí návštěvníky přijíždějící na kole informovat o různých aspektech ježdění na kole.

Mezi možné informační materiály patří:

- Cyklomapa města.
- Popisy tras.
- Sezónní informační brožury.
- Informace o produktech (vozících, košících, vybavení do deště).
- Bezpečnostní informace.
- Přehled online informací o cyklodopravě, např. o poskytovatelích webových cyklistických aplikací.

Implementace – tipy

- Spolupracujte s různými obchody, které vám pomohou zrealizovat pobídkové kampaně.
- Spolupracujte s místními nebo krajskými neziskovými organizacemi zabývajícími se cyklodopravou.

Jak ušetřit čas a peníze

Certifikovaný cyklozaměstnavatel
www.cyklozamestnavatel.cz
Partnerství, o.p.s. založená Nadací Partnerství
Údolní 33, 602 00 Brno

- Spolupracujte s různými obchody, které vám pomohou zrealizovat pobídkové kampaně a udělovat ceny a odměny